

ZPRAVODAJ VELKÉ NĚMČICE

Číslo: 9
Ročník: XXXXVI
Září 2022

Perseidy a "superměsíce".

Ing. Zdeněk Bažant

Úmorná vedra a kruté sucho pomalu končícího léta tohoto roku přetvářela okolní krajinu do stepní až polopouštní podoby. Kdo nemusel, ten se vycházek a toulek do vyprahlých lesů, kopců i okolí řeky Svratky přes den rád zřekl. Jiné to bylo v noci. I když jsme zde měli rekordní počet tropických denních teplot, v noci to bylo příjemnější a tropických nocí s teplotou nad 22 st. C bylo pouze několik. A to mohl být impuls pro noční vycházky, zvláště proto, že od května do srpna se na nebi objevily takové pozoruhodnosti, jako byly superměsíce a padající komety Perseidy.

Pravidelný meteorický roj Perseidy byl letos pozorovatelný v červenci a srpnu. Maximum své krásy měly Perseidy 13. srpna nad ránem. Pozorování však rušil svým intenzivním světlem Měsíc, který dosáhl úplňku právě v době maxima Perseid.

Perseidy jsou meteorický roj známý již od 3. století a to v souvislosti s umučením svatého Vavřince, který neuposlechl příkaz krutého římského císaře Valeriána odevzdat církevní majetek císaři a raději jej odevzdal chudým. Několik dní po popravě sv. Vavřince (10. srpna roku 258) viděli lidé z nočního nebe padat třpytivé drahokamy a nazvali je "slzy svatého Vavřince".

Ve skutečnosti jsou Perseidy prachové částice periodické komety, které rozptýlené jako meteority září na obloze „Padající hvězdy“ jsou menší než

zrnka písku, které se při průletem zemskou atmosférou zcela vypaří

Údajně nejvíce meteoritů z roje Perseid, a to až sto za hodinu, lze pozorovat kolem 13. srpna. Letos, jak jsem se již zmínil, byla v tomto období nad ránem obloha osvětlena měsíčním úplňkem. Proto jsem se vydal hledat a fotografovat tuto nádheru koncem července, kdy byla nižší četnost meteoritů. Ovšem i v tomto termínu je třeba vydržet, protože meteority jsou nejlépe pozorovatelné až nad ránem.

Série čtyř letošních superměsíců začala v květnu a skončila v srpnu. Superměsíce jsou definovány jako úplňky, kdy je Měsíc nejbliže k Zemi. Proto je takový úplňk jasnější a větší než v jiných měsících. Pro pozorování tohoto nebeského úkazu je nutné, aby byla obloha pokud možno bez mraků a vůbec čistá. Takové podmínky byly v červenci a srpnu. Zvláště od 13. srpna do 15. srpna na naše Vavřínecké hody.

Úplňky v každém měsíci mají

Vydal jsem se za tímto účelem na nejvyšší místo katastru Velkých Němčic, což je kóta 337 m.n.m. v trati Nedámy u místní komunikace z Velkých Němčic do Křepic. Vydržel jsem pouze do půlnoci, což bylo málo a tak místo desítek meteoritů jsem jich viděl jenom několik a můj fotografický úlovek byl velmi skromný.

symbolické názvy. Květnový superměsíc je časem pro nové začátky a intenzivní vývoj v přírodě a je pojmenován květinový, červnový tzv. jahodový připadá na dobu dozrávání jahod, červencový je bouřkový a srpnový je seterní. Z letošních superměsíců byl největší a nejjasnější červencový.

S výskytem padajících hvězd a měsíčních úplňků je mezi lidmi spojováno mnoho legend, přání, pověr atd.

Co je pravda a co se komu splní, mi není známo. Můžu jenom potvrdit, že pobyt uprostřed noci za vláhého počasí, kdy slyšíte dýchání přírody a tajemné hlasy a zvuky pocházející od blízkých i vzdálenějších živočichů jsou pro člověka kouzelným zážitkem.

VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ

Ve Velkých Němčicích se volební místnost otevře ve dnech 23. a 24. září 2022 v předsálí kina:

**- pátek 23. září
od 14.00 do 22.00 h.**

**- sobota 24. září
od 8.00 do 14.00 h.**

Volit může občan ČR, který nejpozději druhý den voleb (24. září) dovrší 18 let a má v obci trvalý pobyt, občan jiného členského státu EU, který nejpozději 24. září dovrší 18 let, má v obci trvalý nebo registrovaný přechodný pobyt a požádal o zápis do dotatku stálého seznamu voličů.

Volič musí ve volební místnosti prokázat svou totožnost a státní občanství platným občanským průkazem nebo platným cestovním pasem ČR, jdeli o cizince, průkazem o povolení k trvalému pobytu.

Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství potřebnými doklady, nebude mu hlasování umožněno.

Hlasovací lístky a pokyny pro hlasování budou dodány do vašich schránek do 20. září 2022.

Volič může volit nejvýše tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno. Do zastupitelstva městyse se volí 15 členů.

V naší obci byly zaregistrovány pro volby do zastupitelstva městyse tyto volební strany a hnutí:

1. Budoucnost Velkých Němčic
2. KDU-ČSL
3. HASIČI VELKÉ NĚMČICE
4. Sdružení nezávislých kandidátů TJ Sokol Velké Němčice
5. VELKÉ NĚMČICE 2022

Pokud se někdo z občanů nemůže ze závažných (zdravotních) důvodů dostavit do volební místnosti a má zájem hlasovat, může požádat úřad městyse o hlasování do přenosné volební schránky (tel.č. 519 417 221, 602 512 117). Členové volební komise vás pravděpodobně navštíví v sobotu 24. září v dopoledních hodinách.

Zahájili jsme nový školní rok 2022/2023 v mateřské škole

Za kolektiv MŠ Zuzana Pekaříková, učitelka

Po letních prázdninách se opět hlásíme z mateřské školy.

Co bychom Vám chtěli sdělit? Rádostně jsme na konci školního roku vypravili naše předškoláky na jejich další životní cestu, která je vstup do základní školy. Úspěšně odešly všechny předškolní děti, a navíc i dvě děti středního věku, které byly moc šikovné, a tudíž byly schopny nástupu do první třídy. Máme z toho velikou radost a doufáme, že vykročily 1. září pravou nohou a bude se jim dařit.

My jsme první školní den odstartovali zábavným programem od divadla Koráb, který se konal na školní zahradě. Písniček a tance bylo dost, počasí nám krásně vyšlo. Přišli se i podívat rodiče nově přijatých dětí, kteří se

taktéž zapojili do programu, což nás moc potěšilo.

Do naší MŠ jsme nově přijali 21 dětí. Celkový počet v MŠ činí 65 dětí.

Co máme v plánu pro naše děti a v jakém duchu se ponese tento školní rok? Budeme nadále pokračovat ve vybavování naší školní zahrady např. (zabudování hracích dřevěných prvků, dokoupení tělovýchovného a sportovního náčiní, které slouží k tělesnému rozvoji hrubé a jemné motoriky u dětí). Nadále budeme pokračovat ve spolupráci s projektem LOKOMOCE (pohyb jako prevence).

Také se můžeme těšit na vybudování nového oplocení kolem budovy mateřské školy, na které už dlouho čekáme.

Součástí školního vzdělávacího programu jsou kulturní akce, které plánujeme pro děti na celý školní rok. Nabídka je pestrá a tyto kulturní akce navazují na vzdělávací témata, která probíráme, a tím nám rozšiřují, doplňují a zpestřují naši nabídku činností jinou zábavnou a vzdělávací formou (hudební, divadelní výukové, environmentální programy...). Na tento školní rok jsme si zvolili téma „Digitální svět nám není cizí, každá neznalost hned zmizí“. Digitalizace je teď hodně probírané téma, které se prolíná do všech stupňů škol. Pěkně tuto myšlenku po-

psal ministr školství, mládeže a tělovýchovy Petr Gazdík: „Digitalizace školství je nutná, abychom byli připraveni na proměny, které nás v 21. století čekají. Vnímáme ji jako velkou příležitost, aby se i menší školy ve všech regionech mohly vybavit pomůckami, které jim pomohou s přípravou na budoucnost.“

Naše bylinková zahrada

Zdravotní bomba – jitrocel

Dana Kvapilová

Jitrocel byl odedávna nazýván králem cest, protože v okolí cest se vždy hojně vyskytoval. Pro své účinky si vysloužil název ranocel, neboť byl používán k hojení a zacelování ran. A vzhledem k tomu, že se ho využívalo i k léčení jater, byl nazýván také jatrocel. Jeho latinský název je *Plantago*, ze slova *planta*, tedy podrážka. Proto jej indiáni pojmenovali „stopou muže“.

Nejčastěji se vyskytujícími druhy je Jitrocel kopinatý (*Plantago lanceolata*) a Jitrocel větší (*Plantago major*). Oba druhy jitrocele patří mezi hojně rozšířené plevelné, ale i často pěstované byliny. Rostou hojně v zahradách, u cest, na loukách a na mezích. Jitrocel větší má listy kulatější než jitrocel kopinatý. Malé žlutobílé květy nacházíme ve válcovitém klásku, který je u jitrocele většího statnější. Jitrocel je nedoceněný plevel, po kterém často bezmyšlenkovitě šlapeme.

Z jitrocele nejčastěji používáme listy, a to buď čerstvé zevně, nebo na čaj. Listy jitrocele je nejlepší sbírat od června do srpna, tedy dříve, než se objeví květní stvoly. Nikdy nesbírejte jitrocel po dešti nebo ranní rose. Listy jitrocele jsou choulostivé a mají sklon k pomačkání nebo zapaření. A pozor také na sušení, jitrocel je citlivý. Můžete ho usušit buď rychle na slunci, nebo při umělé teplotě do 40 stupňů. Při správném sušení by barva měla být hnědá nebo hnědozelená. Následně jej můžete skladovat v suchu a v dobře uzavřených nádobách.

Jitrocel má účinek tišící, hojivý a protizánětlivý, úspěšně tlumí kašel a působí jako přírodní antibiotikum.

Čerstvě vylišaná šťáva pomáhá při bolestech v krku, ale také při hojení ran. Z listů se připravuje sirup proti kašli nebo se sušené přidávají do směsi průduškových čajů. Podporuje trávení a pomáhá při vředových chorobách žaludku, tlustého střeva a dvanácterníku. Psyllium-semena indického jitrocele obsahují rozpustnou vlákninu ve formě slizu, která napomáhá ke správnému trávení. Působí proti vzniku hemeroidů a rakoviny tlustého střeva.

Jitrocel obsahuje 2% glykosidu aukubinu, který pomáhá chránit játra před poškozením a dále vitamín C, enzymy, hořčiny, třísloviny, kyselinu křemičitou a draselné soli.

Kromě přírodního léčení můžeme jitrocel využít i v kuchyni. Paleta jeho využití je široká. Může se přidávat jako ozdoba hotových pokrmů, do salátů, karbanátků, knedlíků, noků či pomazánek, salátů či kvašené zeleniny, ale také jako samostatný pokrm například jako Tempura, což jsou kousky zeleniny nebo masa, v našem případě jitro-

cele, smažené v jemném těstíčku. Takhle dobrota neodmyslitelně patří k japonské kuchyni, původ má ale v Evropě.

A zde je recept:

Listy jitrocele opláchněte ve studené vodě a nechte okapat.

V misce smíchejte vodu a mouku na těstíčko, řidší než hořčice, mírně osolte.

Listy s pomocí vidličky obalujte v těstíčko a následně smažte na rozpáleném oleji, než vznikne křusta. Potom listy vyndejte a nechte okapat nebo papírovou utěrkou odsajte přebytečný tuk. Velmi křupavé konzistence dosáhnete, když olej a těstíčko mají odlišnou teplotu. Dejte proto těstíčko na chvíli do ledničky, můžete do něj přidat pár kostek ledu nebo stejného efektu dosáhnete, pokud do těsta přidáte minerální vodu s bublinkami.

Tak dobrou chuť.

Příště: Lokální superpotravina - kopřiva

Ústřední orelský turnaj

Pavel Nečas, místostarosta jednoty Orla

V sobotu 20. srpna 2022 uspořádala jednota Orla Ratíškovice již tradiční Ústřední nohejbalový turnaj Orla, který se stává vrcholným turnajem celé sezóny. Z Velkých Němčic jsme do bojů vyslali dvě družstva, aby se pokusila obhájit

loňské prvenství (2021-Milan Lazárik, Tomáš Peroutka a Pavel Šabata).

Turnaje se zúčastnila další čtyři družstva, dohromady s našimi tedy šest. Turnaj se hrál systémem každý s každým, takže bylo sehráno celkem 30 utkání.

Z nich vítězně vyšlo a titul mistr Ústředního nohejbalového turnaje Orla získalo naše družstvo ve složení Jirka

Rozek, Pavel Nečas a Lukáš Kolařík, druhou příčku a titul vicemistra turnaje obsadilo opět naše družstvo ve složení Milan Lazárik, Lad'a Sokolář a Pavel Šabata. Bronzový stupínek obsadili hráči z Vacenovic. Domácí pořadatelé z Ratíškovic skončili na čtvrtém místě. Na pátém místě se umístil Domanín a na šestém místě pak Boleradice.

Aby se nám podařilo obsadit první a druhé místo, to nečekal vůbec nikdo. O to větší byla radost a samotné oslavy. Za zmínku stojí i to, že celý víkend propršel až na tu dobu, kdy se zrovna hrály zápasy, kdy jako zázrakem nekápl.

Prázdninové tenisové příměstské tábory plné zábavy a tenisu

Iva Konečná

Již několik let úspěšně pořádáme letní příměstské tenisové tábory, které jsou vhodné pro děti od 4 do 18 let. Velkou výhodou příměstských teniso-

Příměstský tenisový tábor je určen jak pro úplné začátečníky, tak i pro pokročilejší či závodní hráče. Samozřejmě jsou tenisové kempy určeny i pro děti, které nejsou členy našeho oddílu a s tenisem začínají. Hráči jsou rozdělení podle věku a dosažené úrovně tenisových dovedností, tak aby tréninky byly maximálně přínosné pro všechny. Začátečníci se seznámí se základy tenisu a mohou si udělat představu, zda by je tenis bavil. Pro pokročilé hráče je připraven program pro zdokonalování jejich tenisové techniky. Pro všechny děti je zařazena i řada dalších sportovních aktivit pro rozvoj jejich všeobecných pohybových dovedností. Bohatý a vyvážený program vychází z našich dlouholetých zkušeností a našeho nadšení pro práci s dětmi.

Letní příměstský tenisový tábor pro děti byl pořádán v areálu tenisových kurtů Dřevomonta, kde se nachází 3 venkovní antukové dvorce, kompletní sociální zázemí a klubovna. Denní program byl od 7:30 hod. do

vých táborů je, že děti mají program přes den a večer se vrací domů, kde spí, takže takovéto tábory jsou schopné bezproblémově absolvovat i malé děti, které ještě delší pobyt bez rodičů nezvládají.

15:30 hod. Děti měly na programu kromě tréninku tenisu i další sportovní aktivity. V případě nepřízně počasí se program upravil a využily se vnitřní prostory - klubovna, herna. V měsíci

červenci proběhly úspěšně 2 příměstské tenisové tábory.

I. turnus (11. - 15. 7. 2022) příměstského tábora celkem absolvovalo 15 dětí ve věku 7 až 11 let. Při této příležitosti jsme viděli, jak děti, které chodí do našeho kroužku tenisu, udělaly obrovský pokrok. Počasí nám přálo, jak u tenisu, tak i venkovních aktivit, včetně náročného výletu na kólech.

II. turnus (18. - 22. 7. 2022) příměstského tábora absolvovalo 13 dětí ve věku 3 až 7 let. Také se velmi vydal a to i přes nepřízeň počasí (byl to jeden z nejteplejších týdnů prázdnin), ale zvládli jsme to a jeden den jsme se odměnili pobytem v plaveckém bazénu ve Vojkovicích.

V případě zájmu dětí o tenis, mohou pokračovat v naší tenisové škole, kde herní dovednosti mnohem více zdokonalí. Děti mají možnost nejen se zdokonalovat v tenise, ale i rozvíjet všestranné pohybové dovednosti. Tenis je hra a hra děti baví. A pokud u tenisu vydrží, mohou se mu věnovat rekreačně až do vysokého věku. Nejde tedy jen o případnou závodní kariéru.

Jménem Tenisového klubu Velké Němčice, bych chtěla poděkovat za finanční podporu Zastupitelstvu městyse Velké Němčice.

POZVÁNKA

Zveme občany na veřejné zasedání Zastupitelstva městyse Velké Němčice, které se bude konat **ve středu 14. září 2022 v 19,00 hodin v místním kině.**

Městys Velké Němčice přijme do částečného pracovního poměru knihovnici do Místní lidové knihovny Velké Němčice s nástupem od 1.1.2023. Žádosti zasílejte do 31.10.2022.

Nutná znalost práce na PC.